

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR - VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO

Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky z jednotlivých medicínskych odborov.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

A. Rozsah teoretických vedomostí z odboru všeobecné lekárstvo

A.1. V oblasti prevencie

1. prevencia v práci všeobecného lekára všeobecne a pri konkrétnych nozologických jednotkách a chorobách,
2. primárna, sekundárna a terciárna prevencia pri iných hromadne sa vyskytujúcich chorobách a iných poruchách zdravia,
3. dispenzarizácia rizikových a chronicky chorých u všeobecného lekára pre dospelých a systém dispenzarizácie v iných odboroch,
4. národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu, depistáž a boj proti alkoholizmu, drogovým a iným závislostiam,
5. zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny,
6. depistáž a boj proti prenosným ochoreniam, zásady spolupráce s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,
7. základy výkonu štátneho zdravotného dozoru,
8. vplyv faktorov práce a pracovného prostredia na zdravie.

A.2. V oblasti diagnostiky

1. základné a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo ambulancie,
2. indikácie na konziliárne vyšetrenia,
3. indikácie laboratórnych, zobrazovacích a funkčných vyšetrení kardiovaskulárneho a respiračného systému a iných pomocných vyšetrení,
4. základné hodnotenie EKG záznamu, základné znalosti a interpretácie vyšetrení vykonávaných v ambulancii, napríklad moč, FW, odbery a zásady transportu biologického materiálu,
5. diferenciálna diagnostika prejavov chorôb na koži, exantémových prenosných ochorení a neprenosných ochorení,
6. prevencia a diagnostika prenosných ochorení, ktoré sa u nás vyskytujú, znalosti aktívnej a pasívnej imunizácie,
7. spôsob vykonávania ambulantných vyšetrení u dospelých pred plánovanými výkonmi operačnej a neoperačnej povahy vrátane posúdenia rizika výkonu podľa Klasifikácie fyzického stavu,
8. diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie, základná diferenciálna diagnostika

chorobných stavov na základe anamnézy, vyšetrenia a pomocných vyšetrení vrátane metodiky, pomôcok, prístrojov a nástrojov,

9. identifikácia násilia vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
10. prehliadka mŕtveho tela, základy súdneho lekárstva.

A.3. V oblasti liečby

1. princípy komplexnej liečby v rámci všeobecnej ambulantnej starostlivosti, napríklad úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia a rehabilitácia,
2. základy farmakoterapeutických postupov,
3. zásady prvej pomoci a podpory základných životných funkcií pri poruchách obehu a dýchania,
4. prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania,
5. prvá pomoc pri pôrode,
6. práva osôb so zdravotným postihnutím.

A.4. V oblasti organizácie práce

1. koncepcia odboru, zásady manažmentu a kontroly práce na pracovisku,
2. spolupráca so zdravotnými poistovňami, Sociálnou poistovňou, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a inými štátnymi orgánmi vrátane orgánov územnej samosprávy, zariadení sociálnych služieb, agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
3. vykazovanie činnosti pre národný zdravotnícky informačný systém.

B. Rozsah teoretických vedomostí zo súvisiacich odborov

B. 1. Vnútorné lekárstvo

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba symptómov, syndrómov a chorôb vo vnútornom lekárstve,
2. prehľad terapie chorôb vo vnútornom lekárstve, ich indikácie, kontraindikácie a interakcie liečív,
3. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba chorôb kardiovaskulárneho systému, napríklad hypertenzná choroba, ischemická choroba myokardu, choroby srdcových chlopní, poruchy srdcového rytmu, trombóza a embolizácia vrátane a. pulmonalis a periférnych tepien a žil, ischemická choroba dolných končatín, zápalové choroby srdca a ciev,
4. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba chorôb dýchacieho systému, napríklad zápaly horných a dolných dýchacích ciest vrátane abscesov, zápalov pohrudnice, chronická obstrukčná choroba plúc, priedušková astma, bronchiektázia, emfyzém plúc, pleurálny výpotok, tuberkulóza, nádory dýchacích ciest,
5. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika chorôb tráviaceho systému – pažerák, žalúdok, tenké a hrubé črevo, pečeň, žlčník, pankreas, konečník, napríklad vredová choroba, akútne a chronické zápaly, funkčné poruchy, nádory,
6. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba diabetes mellitus a jeho komplikácií, typy, klasifikácia, spôsoby terapie urgentných stavov a udržiavacej liečby,
7. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba chorôb obličiek a močových ciest, napríklad infekcie močových ciest, glomerulonefritídy, intersticiálne nefritídy, cysty, nádory, zlyhanie obličiek, komplexná starostlivosť o dialyzovaného pacienta,
8. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba chorôb štítnej žľazy, hypofýzy a nadobličiek, napríklad zápaly, nádory, iné poruchy funkcie štítnej žľazy,

9. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba obezity, napríklad poruchy výživy, sekundárna obezita,
10. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba anémií,
11. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba zápalových a degeneratívnych chorôb pohybového aparátu, napríklad osteoartróza, osteoporóza, reumatická, reaktívna, enteropatická, uratická a psoriatická artritída,
12. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba onkologického pacienta,
13. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba u pacienta s alergiou a inými poruchami imunity vrátane prick - testov a možností autovakcinácie,
14. špecifická terapie u geriatrickej a polymorbidného pacienta,
15. kategorizácia práce, hodnotenie zdravotných rizík, znalosť súvisiacich predpisov,
16. posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu so zameraním na prvú a druhú kategóriu, vykonanie lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci v rámci pracovnej zdravotnej služby,
17. hodnotenie bolesti a stáženia spoločenského uplatnenia.

B. 2. Anestéziológia a intenzívna medicína

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pri stavoch ohrozujúcich život pacienta,
2. zásady neodkladnej zdravotnej starostlivosti vrátane stabilizácie a prepravy pacienta vyžadujúceho neodkladnú zdravotnú starostlivosť, napríklad úrazy hlavy, chrbtice, brucha, panvy, pacient v bezvedomí, šoku, s plúcnym edémom, akútym infarktom myokardu,
3. interpretácia vybraných laboratórnych a ostatných pomocných vyšetrení v anestéziológii a intenzívnej medicíne,
4. indikácie a spôsoby intubácie a tracheostómie pacienta,
5. organizácia a spôsob práce lekára pri vykonávaní anestézie na operačnej sále vrátane anestéziologického predoperačného vyšetrenia,
6. odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest,
7. základy algeziológie.

B. 3. Chirurgia

1. diagnostika a diferenciálna diagnostika a neodkladná zdravotná starostlivosť pri náhlych brušných príhodách,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a neodkladná zdravotná starostlivosť pri traumách a polytraumánoch, napríklad poranenia lebky, mozgu, chrbtice, miechy, zlomeniny končatín, tupé poranenia mäkkých tkanív, crush syndróm, poranenia spôsobené inou osobou,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácia operácie pri chorobách tráviaceho systému, napríklad pažerák, žalúdok, tenké a hrubé črevo, pečeň, žlčník, žlčovody, pankreas, konečník, perianálna oblasť,
4. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie k operácii u všetkých typov hernií,
5. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácia operácie pri primárnych a sekundárnych chorobách, akútnejch a chronických chorobách a poraneniach periférnych tepien a žil,
6. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácia operácie pri chorobách a poraneniach svalov, úponov svalov, šliach, úžinových syndrómov,
7. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácie k operácii pri vrodených a získaných deformítach a degeneratívnych zmenách kĺbov a kostí, napríklad bedrový a kolenný kĺb, hallux valgus, calcar calcanei,
8. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácia operácie pri primárnych a sekundárnych,

akútnych a chronických chorobách chrbtice, napríklad kyfózy, hyperlordózy, skoliozy, diskopatie, cauda equina, m. Scheuermannove ochorenie, nádory, metastázy,
9. diagnostika, diferenciálna diagnostika a indikácia operácie u pacientov s chorobami močového systému: obličky, močovody, močový mechúr, uretra, vonkajšie pohlavné orgány a prostata, napríklad zápaly, striktúry, fimóza, hypertrofia, funkčné poruchy, nádory,
10. indikácie a možnosti preskripcie zdravotníckych pomôcok pre inkontinentných pacientov.

B. 4. Dermatovenerológia

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a základná liečba pri alergických a zápalových prejavoch na koži,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a základná liečba pri vírusových, bakteriálnych parazitárnych a mykotických chorobách kože a ich prejavoch na koži,
3. diagnostika a diferenciálna diagnostika pri pohlavne prenosných ochoreniach, vrátane konzultácií a povinného hlásenia,
4. diagnostika a diferenciálna diagnostika neprenosných ochorení kože vrátane konzultácií,
5. prehľad diagnostických a terapeutických možností névov, prekanceróz a nádorov kože,
6. prehľad diagnostických možností a interpretácie epikutálnych a intradermálnych kožných testov, možnosti hyposenzibilizácie, autovakcinácie,
7. prehľad terapeutických možností v odstraňovaní verúk, fibrómov elektrokoaguláciou, leptaním, excíziou.

B. 5. Gynekológia a pôrodnictvo

1. diagnostika a diferenciálna diagnostika chorôb prsníka, napríklad zápaly a nádory,
2. diagnostika a diferenciálna diagnostika chorôb tela a krčka maternice a vaječníkov, napríklad zápaly, myómy, cysty a nádory,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba porúch menštruačného cyklu,
4. diagnostika a diferenciálna diagnostika syndrómov u žien v klimaktériu,
5. základná orientácia v zásadách a postupoch podávania kontraceptív, ich indikácie, kontraindikácie, nežiaduce účinky,
6. základná orientácia v priebehu fyziologického tehotenstva a laktácie,
7. životospráva tehotnej ženy, rizikové tehotenstvo, komplikácie počas tehotenstva,
8. špecifická farmakoterapie u žien v gravidite a počas laktácie.

B. 6. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia

1. indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
2. metódy, mechanizmus účinkov a pôsobenie metód liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny, napríklad liečebný telocvik, masáže, elektroterapia, magnetoterapia, diatermia,
3. základné skupiny, ich indikácie a možnosti preskripcie zdravotníckych pomôcok,
4. indikácie a možnosti balneoterapie,
5. indikácie základných metód rehabilitačných metodík, liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu,
6. indikácie a poznanie základov akupunktúry,
7. indikácie aplikácie rehabilitačných metód u imobilného pacienta v domácom prostredí, pooperačná starostlivosť o pacienta v domácom prostredí.

B. 7. Neurológia

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie úrazov a iných neodkladných stavov v oblasti centrálneho nervového systému, napríklad komócia, kontúzia, kompresia, opuch mozgu a miechy, subdurálny a epidurálny hematóm, cauda equina,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie zápalových chorôb mozgu a miechy,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie nádorových chorôb mozgu a miechy,
4. diagnostika, diferenciálna diagnostika, nemedikamentózna a medikamentózna liečba vertebrogénnych chorôb,
5. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba akútnych a chronických cievnych chorôb mozgu,
6. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie záchvatových symptómov, syndrómov a chorôb, napríklad epilepsia, Meniérova choroba, meniérovský syndróm, vertigo, migréna,
7. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba sekundárneho poškodenia mozgu pri iných chorobách, napríklad metabolické choroby – diabetes mellitus, choroby pečene a obličiek, hypertenzia, akútne a chronické otravy,
8. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie demencií,
9. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie neurodegeneratívnych, demyelinizačných a iných autoimúnnych chorôb mozgu a miechy, napríklad sclerosis multiplex, Parkinsonova choroba, parkinsonský syndróm, neurolues,
10. prehľad diagnostiky, diferenciálna diagnostika a možnosti terapie pri ostatných degeneratívnych chorobách mozgu, miechy a zriedkavých chorobách centrálneho nervového systému, napríklad amyotrofická laterálna skleróza, myastenia gravis, syringomyelia, Pickova choroba,
11. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba úžinových syndrómov a vazoneuróz,
12. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pri toxickom poškodení centrálneho nervového systému, napríklad otrava metylalkoholom, oxidom uholnatým, organofosfátmi,
13. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba poškodenia mozgových a periférnych nervov,
14. prehľad indikácií pomocných vyšetrovacích metód v neurologii, napríklad RTG, CT, MRI, EMG, interpretácia biochemických, imunologických a likvorologických vyšetrení,
15. prehľad neurochirurgických intervencií u pacientov s chorobami v oblasti centrálneho nervového systému.

B. 8. Oftalmológia

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prednemocničná lekárska starostlivosť pri urgentných stavoch v oftalmológiu, napríklad úrazy oka, akútny glaukómový záchvat,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika syndrómu červeného oka a bolestivého oka,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pri zápale mihalníc, spojoviek, rohovky,
4. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie pri iritídach, iridocyklitídach, glaukóme a katarakte,
5. očné príznaky, diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad terapie pri sekundárnom poškodení oka, napríklad hypertenzia, diabetes mellitus, reumatické choroby.

B. 9. ORL

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a neodkladná zdravotná starostlivosť pri stavoch ohrozujúcich život a urgentných stavoch v ORL,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prednemocničná liečba tráum v oblasti ORL,

3. diagnostika, diferenciálna diagnostika a základná liečba zápalov v oblasti ORL,
4. diagnostika a diferenciálna diagnostika lymfadenopatií v oblasti ORL,
5. diagnostika a diferenciálna diagnostika prekanceróz a nádorov v oblasti ORL,
6. etiológia, prevencia, prehľad diagnostiky a terapie poškodenia sluchu, prevodových a percepčných porúch sluchu, orientácia vo výsledku tónového audiometrického vyšetrenia,
7. prehľad možností vyšetrenia, diagnostiky a posudzovania poškodenia sluchu pri profesionálnej záťaži.

B. 10. Psychiatria

1. identifikácia a základná diferenciálna diagnostika psychiatrických symptómov a syndrómov v ambulancii všeobecného lekára,
2. diagnostika a diferenciálna diagnostika demencií z pohľadu psychiatra,
3. diagnostika a základná diferenciálna diagnostika psychiatrických symptómov a syndrómov na podklade organického poškodenia centrálnego nervového systému,
4. diagnostika a diferenciálna diagnostika schizoafektívnych porúch,
5. diagnostika a diferenciálna diagnostika depresie a neurózy,
6. diagnostika a diferenciálna diagnostika psychosomatických porúch, napríklad poruchy príjmu potravy, poruchy spánku,
7. patologické zmeny správania ženy počas laktácie a v klimaktériu,
8. špecifická správania a jeho zmeny u geriatrickejho pacienta,
9. suicídium – rizikové skupiny, varovné signály,
10. právna problematika v starostlivosti o psychiatrických pacientov,
11. diagnostika, diferenciálna diagnostika a prehľad liečby drogových a nedrogových závislostí,
12. základné informácie o možnostiach psychoterapie v psychiatrii,
13. indikácie, kontraindikácie a možnosti liečby psychiatrických chorôb v kompetencii všeobecného lekára, napríklad antidepresíva, anxiolytiká, hypnotiká, neuroleptiká.

B. 11. Rádiológia

1. možnosti, indikácie a kontraindikácie zobrazovacích metód, napríklad RTG, USG vrátane Dopplerovského vyšetrenia, CT, MRI, natívne vyšetrenia a vyšetrenia s kontrastom,
2. základy radiačnej ochrany v diagnostickej rádiológií,
3. príprava pacienta na jednotlivé zobrazovacie vyšetrenia,
4. základný popis nálezov najčastejších zobrazovacích metód v rádiológii.

B. 12. Verejné zdravotníctvo, infektológia a tropická medicína

1. charakteristika, symptomatológia a syndromológia prenosných ochorení,
2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky a cudzokrajných chorôb,
3. diagnostika, diferenciálna diagnostika prenosných ochorení u vybraných skupín obyvateľstva, napríklad gravidné ženy, polymorbidní, geriatrickí a onkologickí pacienti, drogovo závislí, pacienti po transplantáciách,
4. možnosti efektívnej diagnostiky prenosných ochorení v ambulantnej praxi vrátane techniky odberu biologického materiálu a jeho transportu,
5. možnosti, indikácie a kontraindikácie antiinfekčnej terapie,
6. preventívne a profylaktické opatrenia pri prenosných ochoreniach vrátane druhov, frekvencie a spôsobov aplikácie očkovacích látok, indikácie, kontraindikácie a nežiaduce účinky očkovania,
7. prehľad spôsobov dezinfekcie, dezinsekcie a deratizácie.

B. 13. Pediatria

1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba stavov ohrozujúcich život dieťaťa,
2. špecifická kardio-pulmonálnej resuscitácie u novorodenca, dojčaťa, batolat'a a väčšieho dieťaťa,
3. technika základného fyzikálneho vyšetrenia novorodenca, dojčaťa, batolat'a a väčšieho dieťaťa,
4. komunikácia s rodičmi dieťaťa a riešenie konfliktných situácií,
5. diagnostika a diferenciálna diagnostika najčastejších syndrómov a chorôb v detskom veku, napríklad hnačky, infekcie dýchacích a močových ciest, dehydratácia,
6. špecifická terapie, indikácií, kontraindikácií a dávkovania liečív u detí.

Položka 2**Rozsah praktických zručností a skúseností****Oddiel 1****Minimálny počet zdravotných výkonov****A. v rámci jednotlivých pracovísk sumárne**

1.	štandardná ústavná klinická prax: prijatie, pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, popis röntgenologickej snímky hrudníka, interpretácia pomocných, laboratórnych a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	400 pacientov
2.	popis EKG záznamu a jeho vyhodnotenie	400
3.	popis röntgenologickej snímky hrudníka	100
4.	popis röntgenologickej snímky brucha	50
5.	venepunkcia, zavedenie venóznej cievky	50
6.	infúzna a injekčná liečba	50
7.	odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	20
8.	transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
9.	vyšetrenie krvného náteru	20
10.	vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
11.	punkcie telových dutín	20
12.	odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
13.	katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20
14.	zavedenie sondy do hornej časti gastrointestinálneho traktu	8
15.	kardiopulmonálna resuscitácia u detí a dospelých	2
16.	malé chirurgické výkony, napríklad sutúra, incízia, excízia	10
17.	výplach žalúdku	5
18.	vypísanie návrhov na kúpeľnú liečbu	5
19.	odvedenie pôrodu, vykonanie orientačného manuálneho pôrodníckeho vyšetrenia	3
20.	vykonanie základného gynekologického vyšetrenia, vrátane vyšetrenia v zrkadlách, vykonanie manuálneho vyšetrenia prsníka a poučenie ženy o technike samovyšetrovania prsníkov, vykonanie ošetrenia bežných chorôb vonkajších	3

	rodídel	
21.	fyzikálne vyšetrenia novorodenca, dojčaťa a batolatá, venepunkcia u detí	20
22.	odber materiálu na mikrobiologické vyšetrenie a jeho hodnotenie	100
23.	aplikovanie obstreku periférneho nervu	3
A. 1. Asistencia pri výkone		
1.	zavedenie centrálneho venózneho katétra	5
2.	tracheálna intubácia	5
3.	defibrilácia, kardioverzia	5
4.	kardiostimulácia	5
5.	echokardiografia	20
6.	funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému, napríklad 24-hodinový záznam EKG, krvného tlaku, ergometria, „head-up tilt“ test	20
7.	bronchoskopia a funkčné vyšetrenie dýchacieho systému: orientačné prípadne kompletné spirometrické vyšetrenie pľúc	20
8.	rádiadiagnostika: počítačová tomografia, magnetická rezonancia	20
9.	ultrasonografia: abdomenu, duplexná ultrasonografia ciev	40
10.	gastrointestinálna endoskopie: ezofagoskopia, gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia	20
11.	biopsia orgánov a tkanív	10

B V rámci odboru všeobecné lekárstvo		
B.1. Vo všeobecnej ambulancii pre dospelých denne pod vedením školiteľa		
1.	. odobratie anamnézy a vyšetrenie	20
2.	vedenie kompletnej zdravotnej dokumentácie	20
3.	indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	20
4.	diferenciálna diagnostika a liečba v ambulancii všeobecného lekára	20
5.	podávanie injekcií	50
6.	vyšetrenie u dospelého pred plánovanými invazívnymi výkonmi operačnej a neoperačnej povahy podľa Klasifikácie fyzického stavu	30
7.	kardiopulmonálna resuscitácia u dospelého	2
8.	základné ORL vyšetrenie: a) s použitím nástrojov, b) orientačné vyšetrenie sluchu, c) výplach vonkajšieho zvukovodu	25 z toho 5 10 10
9.	prvá pomoc pri úrade oka, napríklad poleptanie oka alebo cudzie teleso v oku	10
10.	orientačné vyšetrenie: a) zrakovnej ostrosti pomocou optotypov, b) predného očného segmentu, c) farbocitu,	80 z toho 20 20 20

	d) orientačné vyšetrenie zorného poľa	20
11.	diagnostika a ošetrenie kožných lézií	15
12.	diagnostika a základná liečba akútnych stavov v neurológii	10
13.	liečba chronických stavov v neurológii	10
14.	diferenciálna diagnostika akútnych a dekompenzovaných psychiatrických stavov, napríklad schizofrénia, závislosti, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízová intervencia, indikácia ďalšej psychologickej a psychiatrickej starostlivosti	5
15.	očkovanie	50
16.	vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	5
17.	vykonanie preventívnych prehliadok	100

Oddiel 2**Praktické zručnosti a skúsenosti po ukončení špecializačného štúdia****A. Všeobecné lekárstvo**

1. používať komplexné medicínske vedomosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s prihliadnutím na interakcie a informácie z ostatných medicínskych odborov, ktoré do odboru všeobecné lekárstvo zasahujú,
2. špecifikovať, ktoré časti diagnostiky a terapie pacienta vykoná všeobecný lekár sám, ktoré vyžadujú konziliárne vyšetrenie na inom pracovisku a ktorého pacienta je nevyhnutné hospitalizovať,
3. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť v ambulancii a mimo ambulancie,
4. uskutočniť rýchlu diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku, posúdenie závažnosti a ďalšieho riešenia syndrómov, symptómov a chorôb v ambulancii a mimo ambulancie,
5. posúdiť indikáciu konzultácie v iných zdravotníckych zariadeniach, vykonania laboratórnych alebo iných vyšetrení a hospitalizácie,
6. zabezpečiť liečbu chorôb v kompetencii všeobecného lekára, indikácie liečby, kontraindikácie a interakcie liečiv,
7. aplikovať intramuskulárne, intravenózne, intradermálne a subkutánne injekcie a infúznu liečbu,
8. uskutočniť indikáciu a odber biologického materiálu vrátane rýchlej diagnostiky v ambulancii všeobecného lekára,
9. uskutočniť malé chirurgické výkony, napríklad základné ošetrenie rán, preváz, incízia, sutúra,
10. zaznamenať a vyhodnotiť EKG záznam,
11. realizovať predoperačné vyšetrenie pacienta podľa Klasifikácie fyzického stavu,
12. ovládať odoberanie anamnézy,
13. viest zdravotnú dokumentáciu a oznamovať povinné hlásenia a výkazy aj v elektronickej podobe,
14. vykonávať administratívne činnosti súvisiace s poskytovaním ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
15. vykonávať preventívne prehliadky a preventívnu činnosť,
16. vykonávať očkovanie a poskytovať informácie o jeho indikáciách, kontraindikáciách a nežiaducích účinkoch,
17. posudzovať dočasné pracovné neschopnosť a vykonávať súvisiace administratívne úkony,
18. udržiavať komunikačné zručnosti a psychoterapeutický prístup k pacientovi,

19. vedieť identifikovať násilie vo všetkých jeho formách,
20. dodržiavať práva osôb so zdravotným postihnutím,
21. aplikovať efektívnu základnú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu počas návštivej služby mimo ambulancie,
22. vykonávať lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účely posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu,
23. hodnotiť bolest' a sťaženie spoločenského uplatnenia,
24. posudzovať zdravotnú spôsobilosť na vedenie motorového vozidla, zdravotnú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a streľivo, zdravotnú spôsobilosť na vykonávanie činností súvisiacich s prevádzkováním bezpečnostnej služby a zdravotnú spôsobilosť na ďalšie činnosti, u ktorých zákon vyžaduje posudzovanie zdravotnej spôsobilosti,
25. uskutočniť prehliadku mŕtveho tela a vykonat' súvisiace administratívne úkony,
26. zabezpečovať zdravotnú starostlivosť o geriatrických, polymorbidných, fyzicky chorých, psychicky chorých a chronicky chorých pacientov,
27. zabezpečiť starostlivosť o onkologického a umierajúceho pacienta,
28. zabezpečiť starostlivosť o rizikové a znevýhodnené skupiny obyvateľstva v komunite,
29. spolupracovať s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti, inými zdravotníckymi zariadeniami a sociálnymi inštitúciami,
30. uplatňovať v praxi metódy zdravotnej výchovy,
31. vykazovať výkony a ich účtovanie zdravotným poistovniám a ostatným inštitúciám.

B. Anestéziológia a intenzívna medicína

1. ovládať základnú a rozšírenú podporu základných životných funkcií u novorodenca, kojenca, batolat'a, väčšieho dieťaťa a dospelého,
2. identifikovať starostlivosť o zranených podľa Advanced Trauma Life Support,
3. ovládať triedenie zranených, zabezpečiť ich stabilizáciu a transport v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti na mieste dopravnej nehody,
4. aplikovať defibriláciu elektrickým výbojom,
5. aplikovať kyslík cez masku,
6. ovládať zabezpečenie vnútrožilového prístupu vrátane zavedenia kanyly,
7. ovládať zavedenie nazogastrickej sondy, odsávanie sekrétu z dýchacích ciest,
8. identifikovať základnú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku, pri stavoch ohrozujúcich život, napríklad bezvedomie, šok, plúcny edém, traumy, polytraumy, otravy,
9. zabezpečiť neodkladnú zdravotnú starostlivosť pri stavoch ohrozujúcich život, napríklad pri edéme plúc, akútnom infarkte myokardu, náhlnej cievnej mozgovej príhode, arteriálnej a žilovej embolizácii a trombóze, pneumotoraxe, metabolickom rozvrate, kóme, cudzom telese v dýchacích cestách, vrátane základnej diagnostiky, stabilizácie a transportu pacienta,
10. ovládať možnosti liečby akútnej a chronickej bolesti v ambulancii všeobecného lekára a indikácie na vyšetrenie na algeziologickej ambulancii.

C. Chirurgia

1. ovládať diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku náhlych brušných príhod, distorzie a zlomenej končatiny vrátane jej fixácie, stabilizáciu a transport pacienta,
2. vykonávať základné ošetroenie, zastavenie tepnového a žilového krvácania, stabilizáciu a transport pacienta s otvorenými krvácajúcimi ranami, hematemézou a melénou,
3. ovládať preventívne opatrenia a terapiu tromboembolických chorôb,
4. vykonávať malé chirurgické výkony, napríklad lokálna anestézia, revízia a toaleta rany, incízia,

- extirpácia cudzieho telesa z kože a podkožia, sutúra, odstránenie stehov a sponiek,
5. ovládať akútne ošetrenie omrzlín, popálenín, rán po poleptaní,
  6. ovládať ošetrovanie dekubitov, vredov predkolenia a iných chronických rán,
  7. ovládať obväzovú techniku pri všetkých základných typoch obväzov a obvinov,
  8. ovládať diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku a základnú symptomatickú terapiu degeneratívnych zmien pohybového aparátu,
  9. vykonať zavedenie močového katétra u ženy a muža v nekomplikovaných prípadoch, vykonať preplach močového katétra,
  10. predpisovať zdravotnícke pomôcky v pôsobnosti všeobecného lekára.

D. Dermatovenerológia

1. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť a terapiu pri alergických kožných prejavoch,
2. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku névov, prekanceróz a nádorov kože,
3. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku a terapiu prenosných ochorení kože a s prejavmi na koži, napríklad herpes zoster, impetigo, scabies, mykózy,
4. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku a terapiu neprenosných ochorení kože, napríklad psoriasis vulgaris, acne vulgaris, vitiligo,
5. ovládať základnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku a možnosti terapie pohlavné prenosné ochorení, napríklad syphilis, gonorrhœa, kondylómy,
6. vykonať ošetrenie chronických kožných lézií, napríklad dekubity, vredy predkolenia.

E. Gynekológia a pôrodnictvo

1. ovládať základné orientačné manuálne vyšetrenie prsníka,
2. ovládať základné orientačné manuálne pôrodnícke vyšetrenie,
3. odviesť v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti pôrod mimo zdravotníckeho zariadenia,
4. ovládať racionálnu a bezpečnú farmakoterapiu u žien v gravidite a počas laktácie.

F. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia

1. ovládať základné funkčné vyšetrenie chrbtice a kĺbov,
2. ovládať indikácie, kontraindikácie a možnosti liečebnej rehabilitácie a fyzikálnej medicíny,
3. ovládať indikácie základných metód rehabilitačných metodík, liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu,
4. posúdiť indikácie, kompetencie a vypísanie návrhu na kúpeľnú liečbu,
5. ovládať indikácie aplikácie rehabilitačných metód u imobilného pacienta v domácom prostredí.

G. Neurológia

1. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a neodkladnú zdravotnú starostlivosť pri chorobách ohrozujúcich život, otravách a úrazoch v neurológii,
2. vykonať základné neurologické vyšetrenie hlavy a chrbtice,
3. ovládať diferenciálnu diagnostiku základných symptomov a syndrómov v neurológii, napríklad bolesti hlavy, vertigo, periférna chabá obrna, centrálna spastická obrna, motorická a senzorická afázia,
4. vykonať funkčné vyšetrenie chrbtice so základným určením motorického a senzitívneho postihnutia v oblasti cervikobrachiálnej, torakálnej, lumbosakrálnej, orientácia podľa dermatómov, základné rozlíšenie radikulárneho a pseudoradikulárneho postihnutia,
5. aplikovať obstrek periférneho nervu,
6. interpretovať indikáciu rehabilitačnej a kúpeľnej liečby u pacienta s neurologickou chorobou,

7. posúdiť indikáciu a preskripciu zdravotníckych pomôcok u inkontinentných pacientov.

H. Oftalmológia

1. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť a terapiu pri úrazoch a akútnej stavoch v oftalmológii vrátane poleptania, glaukomového záchvatu a pri cudzom telese v oku,
2. vykonať vyšetrenie predného očného segmentu, zrakovej ostrosti pomocou optotypov, farbocitu a orientačné vyšetrenie zorného poľa,
3. uskutočniť everziu mihalnice, podávanie očných extern.

I. ORL

1. vykonať základné vyšetrenie pomocou nástrojov v oblasti ORL: vyšetrenie otoskopom, orientačné vyšetrenie sluchu, nepriama laryngoskopia,
2. vykonať výplach vonkajšieho zvukovodu, Politzerova sprcha,
3. vykonať prednú tamponádu nosa pri epistaxe.

J. Psychiatria

1. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť pacientovi s akútnou alebo dekompenzovanou psychiatrickou chorobou, napríklad schizofrénia, suicídium, agresivita pod vplyvom návykových látok, zabezpečiť rýchly transport pacienta na psychiatrické vyšetrenie,
2. určiť základnú diferenciálnu diagnostiku pri najčastejšie sa vyskytujúcich psychiatrických chorobách, napríklad depresie, schizoafektívne poruchy,
3. ovládať základné psychologické a psychoterapeutické intervencie v komunikácii s psychiatrickým pacientom,
4. identifikovať drogové a iné závislosti,
5. ovládať základnú farmakoterapiu psychiatrických chorôb v ambulancii všeobecného lekára.

K. Rádiológia

1. posúdiť možnosti, indikácie a kontraindikácie jednotlivých zobrazovacích metód,
2. vedieť poskytnúť pacientom základné informácie o veľkosti ožiarenia pri jednotlivých röntgenových vyšetreniach a o možných rizikách poškodenia zdravia,
3. poučiť pacienta a pripraviť ho na absolvovanie jednotlivých zobrazovacích metód,
4. interpretovať základný popis nálezov zobrazovacích metód v rádiológii.

L. Verejné zdravotníctvo, infektológia a tropická medicína

1. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu prenosných ochorení vyskytujúcich sa na území Slovenskej republiky,
2. rozpoznať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku cudzokrajných chorôb importovaných zo zahraničia,
3. ovládať povinné a odporúčané očkovanie, možnosti profylaxie prenosných ochorení pred cestou do zahraničia, ich indikácie, kontraindikácie a nežiaduce účinky,
4. vybrať efektívne epidemiologické opatrenia v mieste nákazy, zabezpečiť karanténu a hlásenie prenosných ochorení,
5. ovládať diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu u vybraných skupín obyvateľstva, napríklad gravidné ženy, imunokompromitovaní pacienti, geriatrickí pacienti, onkologickí pacienti a polymorbidní pacienti,
6. ovládať diagnostiku prenosných ochorení vrátane odberu biologického materiálu, jeho transportu a efektívnej antiinfekčnej terapie v ambulantnej praxi,

7. interpretovať zásady antisepsy, asepsy a sterilizácie v ambulancii, používať určené typy a druhy dezinfekčných prostriedkov, spôsoby dezinfekcie kože, prístrojov a povrchov v ambulancii.

M. Pediatria

1. poskytnúť základnú neodkladnú zdravotnú starostlivosť, diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a terapiu pri stavoch ohrozujúcich život dieťaťa, napríklad bezvedomie, náhle príhody brušné, otravy, dyspnœ, febrilné kŕče a hyperpyrexia, epiglotitis,
2. ovládať základné fyzikálne vyšetrenie novorodenca, dojčaťa, batolat' a väčšieho dieťaťa,
3. ovládať systém očkovania v detskom veku,
4. rozpoznať základnú diferenciálnu diagnostiku a terapiu najčastejších symptómov, syndrómov a chorôb v detskom veku.

Oddiel 3

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína dňom zaradenia do špecializačného štúdia podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	oddelenie vnútorného lekárstva, z toho a) jednotka intenzívnej starostlivosti b) centrálny príjem, urgentný príjem alebo prijímacia ambulancia c) ambulancia vnútorného lekárstva	14 mesiacov, z toho 2 mesiace 3 mesiace 1 mesiac
2.	ambulancia klinickej onkológie	2 týždne
3.	diabetologická ambulancia	2 týždne
4.	gastroenterologická ambulancia	2 týždne
5.	pneumologická ambulancia	2 týždne
6.	ambulancia klinickej imunológie a alergológie	2 týždne
7.	kardiologická ambulancia	2 týždne
8.	ambulancia FBLR	2 týždne
9.	infektologická ambulancia	2 týždne
10.	reumatologická ambulancia	2 týždne
11.	endokrinologická ambulancia	2 týždne
12.	oddelenie chirurgie, z toho chirurgická ambulancia	3 mesiace, z toho 3 týždne ambulancia
13.	ortopedická ambulancia	2 týždne
14.	urologická ambulancia	2 týždne

15.	neurologické oddelenie, z toho neurologická ambulancia	1 mesiac, z toho 3 týždne ambulancia
16.	oddelenie anestéziologie a intenzívnej medicíny	1 mesiac
17.	psychiatrické oddelenie	2 týždne
18.	SVALZ a) hematológia b) klinická biochémia c) klinická mikrobiológia d) rádiológia	1 mesiac, z toho 1 týždeň 1 týždeň 1 týždeň 1 týždeň
19.	oddelenie otorinolaryngologie, z toho ORL ambulancia	3 týždne, z toho 2 týždne ambulancia
20.	oddelenie oftalmológie, z toho oftalmologická ambulancia	3 týždne, z toho 2 týždne ambulancia
21.	oddelenie dermatovenerológie, z toho dermatovenerologická ambulancia	3 týždne, z toho 2 týždne ambulancia
22.	oddelenie gynekológie a pôrodníctva	2 týždne
23.	oddelenie pediatrie, z toho všeobecná ambulancia pre deti a dorast	2 týždne, z toho 1 týždeň
24.	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky	1 týždeň
25.	všeobecná ambulancia pre dospelých	6 mesiacov